

HRVATSKA PSIHOLOŠKA KOMORA

KLASA: 011-02/16-03/05
URBROJ: 251-375/01-01-16-2
Zagreb, 17. prosinca 2016.

Na temelju članka 12. Statuta Hrvatske psihološke komore Skupština Hrvatske psihološke komore je na svojoj 31. sjednici održanoj dana 17. prosinca 2016. godine, usvojila ovu

DOPUNU PROGRAMA EDUKACIJE PSIHOLOGA ZA STJECANJE POSEBNE DOPUSNICE ZA RAD U PALIJATIVNOJ SKRBI

Program edukacije psihologa u palijativnoj skrbi sastoji se od tri dijela:

1. Osnovi tečaj – osnove palijativne medicine i palijativne skrbi (100 sati prema modulima koje donosimo u nastavku teksta)
2. Napredni tečaj – specifičnosti i osobitosti palijativne skrbi za psihologe (50 sati prema modulima – u nastavku)
3. Praktični rad pod mentorstvom (mentora imenuje HPK) – 320 sati

OSNOVNI TEČAJ – 8 modula (100 sati)

- **Modul 1.:** Osnovna obilježja palijativne medicine i palijativne skrbi
- **Modul 2.:** Palijativna skrb prema organizacijskim razinama
- **Modul 3.:** Komunikacija i psihološki problemi u palijativnoj medicini i palijativnoj skrbi
- **Modul 4.:** **Bol:** bio-psiho-socijalno-duhovni aspekti
- **Modul 5:** Kontrola simptoma kod palijativnog bolesnika
- **Modul 6.:** Multidisciplinarni tim u palijativnoj medicini
- **Modul 7.:** Palijativna skrb u specifičnim skupinama (od pedijatrijske, gerijatrijske do psihijatrijske skupine)
- **Modul 8:** Etička i duhovna pitanja u palijativnoj skrbi

Svaki od modula traje jedan cijeli dan, i svaka cjelina je razrađena na pojedine dijelove. Moduli uključuju predavanja, seminare i vježbe. Kao predavači sudjeluju svi profesionalci uključeni u palijativni tim (liječnici, sestre, socijalni radnici, radni terapeuti, psiholozi).

NAPREDNI – SPECIJALISTIČKI TEČAJ –
PSIHOLOŠKI ASPEKTI PALIJATIVNE SKRBI 5 modula (50 sati)

Modul 1

OSNOVNA OBILJEŽJA PALIJATIVNE SKRBI

- Definicija, povijesni razvoj palijativne medicine u svijetu i Hrvatskoj i razumijevanje promjena palijativne skrbi tijekom vremena
- Osnovni principi i vrijednosti palijativne skrbi, Multidisciplinarni tim - osobitosti
- Modeli organizacije palijativne skrbi – različitosti usluga u palijativnoj skrbi ovisno o settingu
- Troškovi i osiguranje u palijativnoj medicini
- Epidemiologija smrti i umiranja
- Simptomatologija umirućeg bolesnika
- Psihološki aspekti umiranja, pružanja skrbi umirućem bolesniku i žalovanja
- Osnove palijativne skrbi u malignih i ne-malignih bolesti
- Evaluacija rada u palijativnoj skrbi
- Uvod u istraživački rad u palijativnoj skrbi
- Bioetički i zakonodavni aspekti u palijativnoj medicini
- Kulturološke razlike i palijativna skrb
- Uloga duhovnosti
- Osobitosti gerijatrijske palijativne medicine
- Specifičnosti pedijatrijske palijativne medicine

Modul 2

KOMUNIKACIJA I PSIHOLOŠKI PROBLEMI U PALIJATIVNOJ MEDICINI

- Osnovna obilježja komunikacije
- Psihološke reakcije bolesnika na neizlječivu bolest
- Priopćavanje loših vijesti (SPIKES protokol i drugi protokoli)
- Komunikacija među članovima tima
- Komunikacija s obitelji
- Žalovanje
- Komunikacija s djecom
- Komunikacija s profitnim sektorom, udrugama bolesnika i medijima
- Iskustvene grupe

Modul uključuje praktično usvajanje komunikacijskih vještina u palijativnoj skrbi te prepoznavanje psiholoških odgovora palijativnog bolesnika

Modul 3

PROFESIONALNA ULOGA PSIHologa I PSIHIJATRA U PALIJATIVNOJ SKRBI

- Bio-psiho-socijalni model u medicini i zdravstvenoj i kliničkoj psihologiji
- Povijesni razvoj psihologije/psihijatrije, uloga psihologije/psihijatrije i njihova implikacija u palijativnoj skrbi
- Psihološka procjena u palijativnoj skrbi
 - Psihopatologija – dijagnostički kriteriji, klasifikacija mentalnih poremećaja
 - Klinička procjena i neuropsihologijska procjena
 - Savjetovanje prije uporabe psihologijskih tehnika procjene
 - Diferencijalna dijagnoza simptoma i reakcija povezanih s životno ugrožavajućim stanjima – bolestima i psihičkim poremećajima; razlike između psihičkih poremećaja i prolaznih poremećaja prilagodbe vezanih za specifične životne događaje
- Specifičnost istraživačkog rada
 - Glavna istraživačka pitanja u palijativnoj skrbi
 - Različite istraživačke metode
 - Kako napraviti istraživanje
 - Poznavanje psihometrije, valjanosti i pouzdanosti
 - Evaluacija i provjera korisnosti savjetovanja/psihoterapije
 - Etička pitanja
- Farmakoterapija i psihofarmakoterapija u palijativnoj skrbi
- Specifičnosti komunikacijskih vještina s umirućim bolesnikom, članovima obitelji, njegovateljima i ostalim članovima palijativnog tima
- Usvajanje komunikacijskih vještina – praktičan rad

Do sljedećeg modula polaznici trebaju donijeti snimku ili transkript razgovora s palijativnim bolesnikom/članom obitelji te trebaju napraviti dijagnostičku psihološku procjenu bolesnika

Modul 4

SAVJETOVANJE I PSIHOTERAPIJA

- Klijentu usmjeren pristup s ciljem razvoja terapijskog odnosa
- Efikasnost psihologijskih intervencija i njihovih kombinacija s psihofarmakološkim intervencijama
- Različiti psihoterapeutske modaliteti i njihova efikasnost i ograničenja
- Psihoterapija/savjetovanje u žalovanju
- CALM terapija – terapija na kraju života
- Motivacijski intervju u palijativnoj skrbi
- Konzultacije i supervizija tima
- Praktične vježbe – rad na sebi, usvajanje osnova savjetovanja kroz praktični rad

Modul 5

PRAKTIČNE VJEŠTINE

Polaznici će u malim grupama vježbati naučene module; prethodno će donijete zadane domaće zadatke koji će se zajedno evaluirati.

Od psihologa se očekuje polaganje ispita znanja i prikaz usvojenih vještina. Navedeni ispit je uvjet za dobivanje diplome (potvrde) koju izdaje Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, a u okviru održanog poslijediplomskog tečaja prve kategorije.

ODLUKA O UVJETIMA IMENOVANJA MENTORA PSIHOLOZIMA U POSTPUKU STJECANJA POSEBNE DOPUSNICE ZA RAD U PALIJATIVNOJ SKRBI

Mentora za psihologe u palijativnoj skrbi imenuje Stručni razred psihologa u palijativnoj skrbi HPK.

Mentor može biti psiholog koji ima posebnu dopusnicu za rad u palijativnoj skrbi.

Iznimno, mentor psiholozima koji stječu posebnu dopusnicu za rad u palijativnoj skrbi može biti i psiholog koji nema posebnu dopusnicu za rad u palijativnoj skrbi ali ima stručni naziv kliničkog psihologa i najmanje pet godina praktičnog iskustva u području rada palijativne skrbi.

Mentor koji nema posebnu dopusnicu za rad u palijativnoj skrbi, a udovoljava gore propisanim uvjetima dužan je dostaviti Stručnom razredu psihologa u palijativnoj skrbi potrebne dokaze kojim dokazuje iskustvo u radu s palijativnom bolesnicima i to:

- potvrdom o stručnom nazivu kliničkog psihologa
- životopisom iz kojeg je razvidno iskustvo u području rada palijativne skrbi

Popis mentora se objavljuje na stranicama HPK.

Mentor je dužan izraditi pisani izvještaj o provedenoj praksi koji treba sadržavati opis konkretnih poslova koje je izvršio psiholog u postupku stjecanja posebne dopusnice za rad u palijativnoj skrbi tijekom obavljanja stručne prakse te dati preporuku ima li psiholog koji je bio na praksi potrebne kompetencije za rad u palijativnoj skrbi.

**Predsjednik Hrvatske psihološke komore
Hrvoje Gligora**